

Folket har den fulde Suverænitet

Taler

Andreas Guttormsen Egge

Dato

27 februar 1884

Sted

Kristiania

Omstendigheter

Riksrett mot regjeringen Selmer (2)

- 1 Jeg kan ikke være enig med Førstvoterende i den her foreliggende Sag, hverken i Begrundelse eller Konklusion. Min Opfatning af Grundloven, dens Historie, dens Aand og Princip er en hel anden. - - -
- 5 Da Folket i 1814 gav sig sin Grundlov var det ubestrideligt i Besiddelse af den fulde Suverænitet, og følgelig maatte det være i udelt Besiddelse af alle de Rettigheder, som det ikke med udtrykkelig Bestemmelser i Grundloven overdrog Kongemakten. - At der skulde være indtraadt nogen Forandring heri ved Foreningen med Sverige 4. November samme Aar, saaledes at Folket ikke
- 10 skulde beholde udelt de Rettigheder, der er det udtrykkelig hjemlet i Grundloven, er ikke antageligt saa meget mere som Eidsvoldskonstitutionen af den svenske Konge efter forudgaaet udtrykkeligt Udsagn blev vedtaget, alene med de Forandringer, som var en nødvendig Følge af Foreningen.
- 15 De Konstitutioner, den franske, spanske og nederlandske, der har tjent til Forbillede for vor Grundlov, anerkjendte alle Folkets Eneraadighed over dem, hvorimod den svenske Grundlov, som ogsaa Konstituenterne havde for sig, med udtrykkelige Ord hjemler Kongemagten absolut Veto, hvorfor det maa være mere end sandsynligt, at Grundlovsgiverne naar de i vor Grundlov har ladet det
- 20 mangle paa enhver udtrykkelig Bestemmelse om noget Veto i Grundloven, har villet forbeholde Folket Eneraadighed, og at Grundlovens § 112 skulde indeholde den udtømmende Regel for og de fornødne Kauteler mod skadelige Forandringer.
- 25 At det absolute Veto skulde have sin Rod i Monarkiets Begreb er en saa lidet rimelig Paastand, at det falder vanskeligt at skjønne, at noget saadant kan fremkomme, naar man ved, at de Konstitutioner, som har været benyttet ved

vor Grundlovs Tilblivelse, ikke har hjemlet nogen almindelig Antagelse, at
30 Monarkiet og det absolutte Veto skulde være uadskillelige.

End mere har man forsøgt med Fortolkning af § 80 og § 82 at udlede Veto, men
man behøver neppe at risikere at begaa nogen Feiltagelse, naar man forudsætter,
at disse §§ refererer sig til de nærmest foregaaende §§, maa sees i Forbindelse med
35 disse, som alene omhandler Lovbeslutninger, følgelig kan det ikke dermed have
været Meningen at omhandle noget andet Veto end det suspensive i Lovsager,
uden at røre ved Bestemmelsen i § 112. Storthingets Praxis ved Oversendelsen af
Grundlovsbeslutningen uden at forlange dem sanktionerede giver herved ikke
Indtryk af, at det har villet erkjende noget absolut Veto. Det eneste, der taler for
40 en saadan Erkjendelse, er Adressen af 1824, som dog kun baserer det paa
«Sagens Natur», et Argument, der er saa lidet tilfredsstillende, at det i og for sig
ikke kan erkjendes fyldestgjørende for den, der forøvrig ikke finder
Kongemagten hjemlet absolut Veto. -- Det vilde virkelig ogsaa være en altfor let
Maade at løse konstitutionelle Tvistemaal paa, og binde efterfølgende
45 Storthing, naar dette kunde ske blot ved en simpel Adresse. At
Ministeransvarligheden ifølge Grundlovens § 30 som af Defensor anført skulde
bero paa, om vedkommende Minister selv finder en Beslutning landsskadelig
eller ikke, er en Paastand saa uantagelig, at dersom den kunde vinde frem til
praktisk Anvendelse, vilde tilintetgjøre enhver Ministeransvarlighed, trods
50 Grundlovens udtrykkelige Bestemmelse derom.

Bortset fra ethvert Spørgsmaal om Vetoet maa man ogsaa ved Bedømmelsen af
Anklagens Post I hæfte sig ved de gjentagende Nægtelser paa den Gang paa
Gang med stedse stigende Tilslutning i Nationen vedtagne Beslutning, hvorved
55 er forvoldt en sørgelig oprivende Kamp og Splittelse, som saa langt fra er sund
og naturlig, at den tvertimod maa betegnes som ligefrem landsskadelig, hvorfor
Tiltalte ved at tilraade Resolutionerne af 29. Mai og 15. Juni 1880 har forgaaet
sig mod Ansvarlighedslovens § 1 Litr. e (cfr. Grundlovens § 30).

60 **Kilde**
<http://netressurser.no>

Emner
Innlegg, Riksrett

65 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/folket-har-den-fulde-suveranitet>